

VÄGAR I LEKSANDS KOMMUN

Bakgrund

På 1970-talet åtog sig Leksands kommun frivilligt att sköta de enskilda vägarna i kommunen.

Nu finns ett behov av att tillföra mer pengar än vad som görs idag, för att bibehålla och även höja de enskilda vägarnas standard.

För att klara behovet på investeringar med cirka 5-10 miljoner kronor/år för de enskilda vägarna finns tre alternativ:

Tre alternativ presenterades inför KF s beslut den 19/9 2016

1. Kommunen tillför mer pengar via skattepengar från alla som bor permanent i Leksands kommun. Innebär skattehöjning eller prioritering inom befintlig budget.
2. Vägs ägare tillför med pengar d.v.s. alla fastighetsägare betalar (permanenthushus, fritidshus, företagsägda/kommunägda fastigheter). Innebär gemensamhetsanläggningar och samfällighetsföreningar genom Lantmäteriförrättning (preliminär förrättningskostnad 1 000 kr/fastighet).
3. Inte tillföra mer pengar. Fortsätta med nuvarande system i huvudsak bara drift. Innebär en fortsatt försämring av vägstandarderna.

Oavsett vilket alternativ som väljs avser kommunen att fortsätta finansiera och utföra drift av både de kommunala och de enskilda vägarna. Det aktuella ärendet avser enbart investeringar. Beslutsunderlag Bilaga i form av figur, daterad 2016

Kommunfullmäktiges beslut 160919

Starta en genomförandeprocess av alternativ 2 som innebär att ägaransvaret, främst avseende investeringar, för de enskilda vägarna i Leksands kommun, klargörs och främjas.

Beslutet skickas till Trafikingenjör Lars Lindblom för vidarebefordran till berörda.

Vad har hänt sen september ?

På uppdrag av kommunchef Göran Wigert har det bildats en arbetsgrupp som ska jobba med frågan.

Gruppen består för närvarande av:

Olle Oskarsson – gatuchef (Leksandsbostäder Gata/Park)

Lars Lindblom – trafikingenjör (Leksands kommun)

Ingrid Andrén – trafikhandläggare (Leksands kommun)

Håkan Danielsson – utredare (Kotekma)

Ordnad förvaltning - ett måste

- För att detta ska vara möjligt krävs en ordnad förvaltning av enskilda vägar vilket inte förekommer idag.
För att få till en ordnad förvaltning krävs lantmäteriförrättning eller privata lösningar. Vid förrättning regleras vägfrågor enligt anläggningslagen och förvaltning sker enligt lagen om förvaltning av samfälligheter. Genom privata lösningar såsom överenskommelser, ideell förening, etc kan vissa vägar skötas i samförstånd mellan berörda fastighetsägare.

Löpande dialog

- Än är det för tidigt att svara på många av frågorna som ställs. För att arbetsgruppen ska kunna svara på detaljfrågor krävs både utredningar och nya politiska beslut. Den processen väntas som sagt ta lång tid. Arbetsgruppen räknar med att ha en löpande dialog med olika intressegrupper under processens gång.
- Först ut är kommunbygderådet som träffar arbetsgruppen 170116

Information på webben

- Arbetsgruppen har också som ambition att samla information om vägfrågan på kommunens webbplats. Redan nu finns till exempel en påbörjad lista över vanliga frågor och svar. På webbplatsen finns också protokollet från kommunfullmäktiges beslut den 19 september 2016 och utredningen Framtida väghållningsansvar i Leksand från 2008. Du hittar informationen om vägfrågan på www.leksand.se/enskildavagar

Exempel på frågor från webben

- Varför startas denna vägprocess?
Syftet är att långsiktigt säkra de enskilda vägarnas skick med hjälp av en ansvarsfördelning som ligger i linje med ansvarsfördelningen i våra grannkommuner och landet i övrigt.
- När startar processen och när blir den klar?
Beslutet togs av kommunfullmäktige den 19 september 2016. I oktober inleder kommunens trafikingenjör och Leksandsbostäders gatuchof arbetet som väntas ta många år. Första steget är att göra en grov tidsplan i samråd med Lantmäteriet.
- Har inte kommunen tagit över alla enskilda vägar?
Nej, kommunen har aldrig tagit över de enskilda vägarna. Däremot tog kommunen, i samband med kommunsammanslagningen 1972, på sig ansvaret att sköta de enskilda vägarna. Beslutet innebar i praktiken att de vägföreningar, vägsamfälligheter och byaföreningar som tidigare ansvarat för skötseln somnade in. Därför tror många idag att enskilda vägar är kommunala vägar.
- Vem ska sköta de enskilda vägarna i framtiden?
Kommunen ska fortsätta sköta de enskilda vägarna. Däremot har det sedan kommunsammanslagningen varit tänkt att vägs ägare ska stå för nödvändig upprustning av vägarna. En grundförutsättning för att det ska fungera i praktiken är att bilda, eller ombilda gemensamhetsanläggningar (tidigare vägföreningar).
- Vad menas med skötsel och underhåll av enskilda vägar?
Det kan till exempel vara grushyvlning, vägslätter, nytt grusslitlager, snöröjning och halkbekämpning.

Fler exempel

- Vad menas med väginvesteringar?
Det kan till exempel handla om vägförstärkning och asfaltering.
- Hur mycket kostar nödvändiga investeringar på de enskilda vägarna?
Utifrån dagens skick på vägarna i Leksands kommun uppskattas investeringsbehovet till 5-10 miljoner kronor per år.
- Vem får åka på en enskild väg?
Vägs ägare kan reglera vilken trafik med motorfordon som tillåts. En förutsättning för att få kommunalt stöd är att vägen är tillgänglig för allmän trafik.
- Vilka räknas som vägs ägare?
Vägs ägare är de som har nytta av vägen, alltså fastighetsägarna längs vägen. Hit räknas även fritidshusägare som idag inte är med och betalar för vägunderhållet via skatten.

Några till.....

- Vem får ta ut en vägavgift?
Rätten att ta ut vägavgift regleras dels genom lagstiftning och dels genom en lantmäteriförrättning där de som har nytta av en enskild väg får ett andelstal (baserat på nyttan). Här finns mer information om gemensamhetsanläggningar:
[Gemensamhetsanläggning – en hållbar lösning tillsammans med grannarna. Produktblad från Lantmäteriet \(PDF\)](#)
[Lantmäteriet om enskilda vägar](#)
- Hur många enskilda vägar finns det i kommunen?
Av de 40 mil vägar som kommunen sköter är 33 mil enskilda vägar, fyra mil kommunal bilväg och tre mil kommunal gång- och cykelväg. Leksand är en av de kommuner i landet som sköter störst andel enskilda vägar.

SLUTORD

- Beslutet är taget och kommer att följas.
Processen har börjat men kommer att ta tid.
Det kommer inte att bli en lätt process då det är finns många olika intressen och många olika möjligheter till lösning.....
- Det kommer att behövas engagerade personer genom hela processen

